

הרב ר' אשר שטינמן

רבה של הקהלה הספרדית החסידית בברגסאס. לפני כן כיהן כראב"ד בקהלת רודנא בטרנסילבניה. בברגסאס ניהל ישיבה גדולה. הוציא לאור ספר בשם „מקוה ישראל ה'" (סאטמר תש"ג) הועבר לאושביץ יחד עם בני קהלתו בכ"ה באיר תש"ד ושם הועלה על המוקד, הי"ד.

BORSA

הרבנים הגאונים בבורשה וצ"ל (מארמורש)

הרב ר' יצחק אייזיק

היה רבה הראשון של בורשה החל משנת תק"ה (1820) בשנת תרט"ו (1855) נבחר.

הרב ר' יעקב צבי וולדמן

לרבה של בורשה, לפני כן ישב בהאנשוביץ, שם עזר לחותנו בתפקידי ההוראה, חמש עשרה שנה ניהל הרב את עדתו על מי מנוחות, אולם בתר"ל (1870) פרץ משבר ביחסים בין הרב ובין חלק מאנשי הקהלה. סיבת המחלוקת היתה התבטאותו של הרב אודות האדמו"ר מוויז'ניץ, שהיתה נראית בעיניהם כפוגעת ברבם. הרב ר' יעקב השאיר אחריו כתבים רבים, אך לא נדפסו, פרט לכמה חידושים, שהופיעו בירחון התורני „וילקט יוסף" ועוד, בנו.

אח"כ 1234567

מורי תשובה

הרב ר' משה עזריאל וולדמן

כיהן בבורשה כדיין, אך למעשה מילא את כל התפקידים המוטלים על רב, היה תלמידו של בעל הייטב לב, אשר העריכו מאד. יהודי מארמורש קראוהו „ספר תורה קטן" לפי שהיה נמוך קומה, אך מלא וגדוש תורה ויראה.

הרב ר' יצחק וורצברגר

התמנה לדיין בבורשה לאחר פרוץ המשבר ביחסים בין הרב והקהלה שרובם היו חסידי ויז'ניץ.

הרב ר' חיים מרדכי יעקב גוטליב

מילא כהונה זו בין השנים תרפ"ג—תרפ"ט (1903—1909) הוא עמד גם בראש ישיבה קטנה. מבורשה עבר לאויבר ווישווה ולאחר מכן לריזאווליה. בעשר השנים האחרונות רבה של הקהלה החסידית במישקולץ. שם נפטר ב-1936. השאיר אחריו חיבורים רבים בעלי משקל. ספרו „יגל יעקב" על התורה, נדפס במישקולץ, „יגל יעקב" על אורת חיים ויורה דעה, ו„יגל יעקב" על התורה במהדורה מורחבת נדפסו כולם לאחר מותו בארץ ישראל.

לפני בא האדמו"ר ר' פנחס הגר לבורשה ישב בה.

האדמו"ר ר' יוסף

בנו של האדמו"ר ר' יששכר בערצ'י לייפר, אחיו של הצדיק המפורסם ר' מרדכי לייפר מנדבורנה. א

הרה"ג ר' פנחס האגר זצ"ל אדמו"ר בורשה

מייסד שושלת בורשה. היה בנו הששי של האדמו"ר ר' ברוך מויז'ניץ וחתנו של האדמו"ר ר' מנחם מגדל מויז'ניץ. בשנת תרנ"ג קבע האדמו"ר ר' פנחס את חצרו בבורשה. במשך ארבעים שנה הפיץ שם תורה וחסידות והצליח להפוך את בורשה למרכז חסידי גדול במאמורש.

במלחמת העולם הראשונה עבר האדמו"ר לווישעווע ובשנת תרפ"ז השתקע בעיר סיגט, שם הקים את חצרו וניהל את עדת חסידיו עד לפטירתו בי"ג אדר תש"א. את מקומו בבורשה מילא בנו.

הרב ר' אלתר מנחם מגדל

עוד בחיי אביו בתרפ"א נבחר ר' אלתר מנחם לרבה של בורשה והשכיל לנהל את רבנותו ברמה. השתוקק מאד לעלות לארץ ישראל ולהתיישב בה. ביטוי לרצונו זה היה ביקורו בא"י בתרצ"ה יחד עם אחד עשר רבנים. עם שובו מן הביקור גברה בו עוד יותר התשוקה לביצוע משאלת לבו אך צרת ישראל מנעו זאת ממנו. עוד לפני עלות הכורת הנאצי לשלטון בגרמניה, כבר הרימו האנטישמיים הרומנים את ראשם ובשנת תר"צ שילחו אש בעיירה, שרפו את בתיהם של היהודים ושדדו את רכושם. תוך שעה מועטה התעטפה העיירה כולה בלהבות ותמרות עשן ונשרפה.

האדמו"ר בפעילויות שונות הושיט את עזרתו ותוך זמן קצר עמדה שוב בורשה תיחודית על רגליה ובתוך זה ישיבה שייסד בחצר אביו בבורשה. בגלל הלשנה היה מוכרח לברוח מבורשה בתש"ג. כאשר נלקח בנו ר' יצחק ע"י ההונגרים לסוליש יצא הוא אחריו כדי לנסות לשחררו. נשאר בסוליש עד להקמת הגיטו וחסולו. הי"ד. ב

האדמו"ר ר' ישראל הגר מויז'ניץ בבידעוולע (מאמורש) BEDAHÁZA

בידעוולע היתה מרכז טבעי ומוקד לכל חסידי וויז'ניץ שבמאמורש על שתי גדות הטיסה. לבידעוולע נתאספו אלפי חסידים מכל רחבי מאמורש, שכן שמו הולך לפניו כגדול בתורה בנגלה ובנסתר, אך שמחתם של חסידי וויז'ניץ במאמורש לא ארכה אלא זמן קצר בלבד. בליל שבת אחד כשמאות חסידי וויז'ניץ היו מסובים עם הרבי מקיפים כארבעים ז'אנדארמים הונגרים את חצר הרב ובידם צו מעצר לרבי. ההוראה

א. אלפסי יצחק: תפארת שבמלכות ת"א תשכ"א עמ' 263, 264, 324, 323.

ב. רוזמן שלמה: ראשי גולת אריאל חלק א ברוקלין תשל"ו עמ' רנ"א, רנ"ב.